

Szeged meghívta a királyi párt.

— A közgyűlés öt millió koronát szavazott meg az új közkórházra. —

(Saját tudósítónktól.) A szerdai közgyűlésen program szerint történt minden. A közgyűlés méltóságosan lelkes határozattal kimondta, hogy meghívja Szegedre a királyi párt, a felségek itt tartózkodásának napjain elhelyezi az új közkórház alapkövét, az új közkórház építésére pedig öt millió koronát szavazott meg azzal a kikötéssel, hogy az építési költségek többi részét az állam adja.

A közgyűlés végén Szabó Gyula szóval tette azokat a hírlapi közleményeket, amelyek a tervezett királyi látogatással kapcsolatban két budapesti lapban láttak napvilágot. Ezek szerint dr. Becsey Károly azt mondta volna, hogy diadalkapuk építése helyett mutassák meg Szegedet a királyi párnak abban az „elhanyagolt” állapotban, amelyben a háború kitörése óta piszkos utcáival, kövezetlenségével stb. van. A budapesti lapok közleményei erőteljesebb és Szegedre kedvezőtlenebb szövegezésűek voltak. Már most Szabó Gyula — nem tulságos szellemmel — úgy vélt Szegednek elégtételt szolgáltatni, hogy fölállt a közgyűlésen és azt mondta, hogy azt az embert, aki ilyen tudósítást ad rólunk Budapestre, ki kell Szegedről korbácsolni. Becsey Károly is korbácsolt, közben kijelentette, hogy ő senkinek se tett olyan értelmű nyilatkozatot, aminőt neki a két budapesti lap tulajdonít. A leg-sajnálatosabb, hogy akadt felszólaló, aki azon a címen, hogy a kikorbácsolásra elítélt nem tudatik, szükségesnek tartott valami visszautasítás-félét az egész szegedi sajtó nevében. Azok, akik a „sajtó munkása” meg-tisztelő címnek semmi díszét és előnyét nem élvezik, ellenben nap-nap után görnyednek a lapcsinálás terhes munkája alatt, tehát az éjjel-nappal lelkiismeretesen dolgozó és fáradhatatlanul tanuló újságírók hálás köszönettel látnak minden védelmet, még ha arra ok vagy szükség nem mutatkozott is. A jelen esetben azonban szerintünk még egy jóhiszemű közgyűlési felszólalás keretében sem szabad az egész sajtót exponálni. Legföljebb arról az elvi kérdéstről lehet szó, hogy a szegedi közgyűléshez nem méltó hírlapi közleményekről olyan módon bíraskodni, mint ahogy történt és hogy a hírszolgáltatás szabadsága érdekében tiltakozni kell az ellen, hogy akármilyen hirt — előzetes perrend-szerű eljárás nélkül — megbélyegezzenek. A kérdésnek ezen elvi része mellett minden egyéb azt az egy urat illeti, aki a kérdéses közleményeket közreadta. Bár a névtelenség, amit az újság mindenkinek biztosít, különösen a mai korrupst világban nagy biztositéka a véleménymondás szabadságának, mégis nagyon üdvös lenne, ha az érintett közlemények szerzője jelentkezne. Egyesek esetleg meggondolnák a kikorbácsolást.

A szerdai rendkívüli közgyűlésről, amelyen dr. Kelemen Béla elnökölt, ez a részletes tudósításunk számol be:

(Az új közkórház.)

Az első tárgy: tanácsi előterjesztés a város főispánjához intézett belügyminis-teri leiratra, a városi közkórház építése tárgyában. Dr. Gaál Endre ismerteti az ügyet. Részletesen kiterjeszkedik az előzményekre és csaknem félórás előadásban érvel a köz-

kórház haladéktalan fölépítése mellett, majd fölolvassa a tanács ismert javaslatát, amely öt millió korona hozzájárulás megszavazását kéri a „Zita királynő kórház” fölépítéséhez.

Dr. Becsey Károly az első felszólaló. Azzal kezd, hogy a kórházi bizottságban már állást foglalt a kórházépítés ellen. Most ismét elmondja a maga érveit. Nem tud igazat adni azoknak, akik azt állítják, hogy a mai közkórház valóságos botrányfészek...

Fölkiáltások: Az! Botrányfészek! Jól mondta. (Nagy zaj.)

Dr. Becsey Károly: ... hogy az nem felelne meg még 15—20 évig, amíg majd jobb viszonyok között hozzáfoghatunk a kórházépítéshez. Persze, eddig is lehet a szükséges javításokat elvégezni. Pusztán arról van szó, hogy a kórház főépületének alsó osztályait kell kitélepezni, ezek helyett kell új pavilonokat építeni, a szomszédos telkeken. A kormány önmagával jön ellenkezésbe, amikor most megengedné az építkezéseket, holott a háború elején tiltotta azt. Mert pusztán emiatt nem hajtották végre a mostani közkórház restaurációját. Nem hiszi azt sem, hogy ezt a határozatát végrehajthatná a törvényhatóság, föltéve, hogy határozat lesz a tanács javaslatából, mert hiszen a mai viszonyok között egyáltalán lehetetlen építkezni. Nem hiszem azt sem, — folytatja, — hogy a kormány, amely a békében csak egy negyedét volt hajlandó vállalni a költségeknek, most kétharmadát lenne hajlandó vállalni.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester: Éppen azt akarjuk megtudni.

Back Jenő Én hiszem! (Zaj.)

Dr. Becsey Károly: De ha hiszi is, hogy esetleg a kormány most nagylelkű kíván lenni Szegeddel szemben, bizonyos, hogy Wekerle Sándor belügyminiszter nem gondolt arra, hogy itt egy 22 milliós közkórház építkezéséről van szó. Nem lehet reális számításon alapuló a mérnökség számítása sem, mert hiszen a főmérnök ur maga kijelentette, hogy csak akkor lesz 22 milliós az építkezés, ha pótanyagokat használnak hozzá. De különben is ilyen hatalmas intézmény fön-tartása állami föladat. Hiszen a mai kórházra is ráfizetünk! Ez is évek óta állandóan deficittel dolgozik; rá kell fizetnünk az ápolási díjakra. Régen mindig meg takarított a város tekintélyes összegeket.

Dr. Hollós József: Ugyan-ugyan. De-hogy takarított!

Becsey Károly: A tanácsi javaslat elfogadása a város anyagi csődjéhez vezet. Ova inti a várost az ilyen bizonytalan vállalkozástól. Első feladat a városrendezés, hogy a betegségek terjedését megakadályozza a város. Ha magunkra vállaljuk most a közkórházépítést, évtizedekig nem gondolhatunk más közmunkák megvalósítására. Ha az egyetemtől már elesett a város, sok lesz 26 hold föld a kórház céljaira, mert a 26 holdat a kórház és egyetem céljaira ajánlotta föl akkor a város. Az öt millió koronát csak akkor lehet megszavazni, ha a tanácsi javaslatban világosan benne lesz, hogy az öt millió fölötti költséget az állam magára vállalja. Indítványozza, mondja ki a közgyűlés, hogy miután az ügy kellőleg előkészítve nincs, visszaadja az ügyet a tanácsnak azzal, hogy csak akkor terjessze azt elő, amikor már az állammal is megkötötte a város a szerződést a hozzájárulás hangoztatott mértéke szerint.

Schäffer Vilmos örömmel üdvözlö a tanácsi javaslatot és magát a tanácsot is, hogy éppen a háború viharai között hozta a közgyűlés elé ezt a kérdést. Ragyogó emléket állított ezzel magának a tanács az utókor előtt is. A mai kórház botrányfészek. A város bevételeit könnyen lehet fokozni. Elfogadja a tanács javaslatát.

Dr. Hollós József: Mikor a háború meg-

könnybe és pénzbe fog az kerülni. Most ismét nem szabad kérdést föltenni, mert most kezdődött, senki sem kérdezte mennyi jajba, a betegség ellen kell háborút indítani. Ez is önvédelmi háború, mint a másik. Hiszen tele van az ország tüdővésszel, szifiliszstikussal, idegbajos emberekkel. Ezek ellen a betegségek ellen nem lehet mással, csak kórházzal védekezni. Szól a mai közkórház állapotairól. A telke sem megfelelő. Nem félti a kórházépítés ügyét, ez már benne van a köztudatban, az új kórházat meg kell valósítani. Elég szegény, hogy szegedi embernek a gyulai közkórházba kell járni magát gyógykezeltetni. Kéri a törvényhatóságot, hogy minél nagyobb számban fogadja el a tanács javaslatát.

Dr. Turchányi Imre üdvözlö a tanács javaslatát. Éppen a mai időkben kötelessége állannak, városnak, társadalomnak összefogni, hogy a közegészségügy szerveit fejlessék. Különösen szükséges ez Szegeden. A modern kórházaknál, ahol sok a kiadás, a belügyminiszter is nagyobb ápolási költségeket állapít meg, úgy, hogy az eddigi veszteség kiegyenlítést nyerhet. Elfogadásra ajánlja a tanács javaslatát.

Dr. Balassa Ármin polemizál Becsey Károlyal és azzal az állítással, hogy a kórházak létesítése első sorban állami föladat. A közegészségügyi törvény alapján csak nagyon sürgős és különös esetekben ismeri el az állam, hogy az ő föladata a kórházak építése. Most ez a sürgős és különös ok fenforog. A város semmit sem kockáztat, ha a tanács javaslatát elfogadja. Vagy elfogadja a kormány a város ajánlatát, vagy nem. Ha elfogadja, minden rendben van, lesz egy kórházunk öt millióból, ha nem, úgy a város semmi obligót nem vállalt magára.

Balogh Károly azzal kezd föl-szólalását, hogy több ízben kifejtette már a kórházépítés ügyében álláspontját. Javasolja, hogy a közgyűlés ne fogadja el a tanács javaslatát. Határozati javaslatot terjeszt elő, amelyben indítványozza: mondja ki a közgyűlés, hogy a Korb-féle tervek alapján létesítendő nagy kórház fölépítését az állam föladatának tekinteti, azonban a régi városi kórház helyén az elavult épületek lebontásával és a kikerülő anyagok fölhasználásával praktikus és olcsó tervek alapján a régi kórházat 500 betegágyra újjáépíti s az építkezést azonnal megkezdi, mielőtt az építési tőke rendelkezésére áll. Hogy ez előbb megtörténhessék, a közgyűlés most a kórházépítésre 15 éven át célvagyon gyűjtését rendeli el. Ennek a határozati javaslatának elfogadását kéri a tanács javaslatával szemben. Az új kórház nem segít semmit, hiszen ezt a mai „botrányfészket” fenn akarják tovább is tartani. Nem a kórházépület büne az, hogy elhanyagolt, hanem a fön-tartójaé. Ha elhanyagoljuk az új kórházat majd, két év múlva az is olyan botrányfészek lehet, mint a mai. Kerülni kell minden fényűzést és összefogva meg kell csinálni azt, amit ma meg lehet és kell csinálni. Szeged teljesen magára van hagyatva, senkire nem számíthat, ezt a várost mindenki, mindig melőzi. A város megőrizte háztartásának egyensúlyát négy háborús évben és táján egyetlen ma már az országban, amely megőrizte, nem szabad ezt az egyensúlyt most Potemkin-építkezés kedvéért veszélyeztetni. Határozati javaslatának elfogadását kéri.

Dr. Végman Ferenc: Ismét a keskeny-vágányú és szélesvágányú tanyai vasúthoz értünk el. Pedig a tanácsi javaslat teljesen tiszta helyzetet teremt, különösen azzal a kiegészítéssel, amit Becsey javasolt és ami már benne is van, hogy a város azzal a föltétellel szavazza meg az öt millió koronát, ha az állam rendelkezésre bocsátja a költség többi részét.

Az elnök ezután szavazásra tette föl a kérdést. A közgyűlés hét szavazat ellenében 61 szótöbbséggel a tanács javaslatát fogadta el.

(A királyi pár meghívása.)

Következett a tárgysorozat második